

UNGDOMMENS BYSTYREMØTE

Prioriterte saker vedtatt på
Ungdommens bystyremøte 2020

Følgende saker ble valgt prioritert og oversendes bystyret for behandling. Sakene har ikke prioritert rekkefølge:

- Gi oss noen å snakke med - styrk psykologtjenesten
- Bedre fritidstilbud - et samfunn for alle
- Moderne rasisme og diskriminering inn i læreplanen
- Eksamensdagene er for knappe - vi vil ha mappe!
- Fra carport til kollektivtransport

Gi oss noen å snakke med - styrk psykologtjenesten

Bakgrunn for saken:

Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger og endringer. Unge skal finne ut av hvem de er og hva de står for, og møter stadig høyere krav og forventninger jo eldre de blir.

Antall unge som rapporterer om psykiske plager øker for hvert år som går. Denne trenden har vært gjeldende helt siden Ung i Oslo-undersøkelsen begynte å kartlegge det i 1996. Det er også flere unge i Oslo som rapporterer om psykiske plager enn andre ungdom i landet. Hele 19 prosent av ungdommene i Oslo hadde mange psykiske helseplager i 2018. Siden 2015 har også andelen gutter som har psykiske helseplager økt.

Ungdommens bystyremøte (UBM) mener at dette er en trend som Oslo kommune bør jobbe hardt for å snu. Dette innebærer å styrke muligheten til å benytte psykolog gjennom skolehelsetjenesten. I dag er det stor variasjon i tilbudet på psykolog mellom ulike skoler i Oslo. Noen steder finnes det ingen psykolog på skolen i det hele tatt, mens andre skoler har en psykolog som er til stede et par timer i uka.

UBM mener det er for lite ressurser til psykologtjenesten i skolen. I de skolene det finnes et tilbud i dag oppleves som et maskineri for å tilfredsstille etterspørselen av henvendelser. Kombinert med at det ikke er nok lærdom om psykisk helse i skolen, er det helt essensielt at ungdom har muligheten til å snakke med profesjonelle på deres egne premisser. Ungdom må ha et forutsigbart tilbud som de kan benytte når de selv ønsker. Det bør også etterstrebes å ha faste stillinger på hver skole slik at ungdom ikke trenger å forholde seg til nye personer ved hver henvendelse. Dette vil skape en trygghet og tillit mellom ungdommen og psykologen.

En styrket psykologtjeneste i Osloskolen vil redusere forskjeller mellom de som benytter privat sektor og de som benytter skolehelsetjenesten. Kvantiteten og kvaliteten bør være lik. Tilbudet må også informeres om godt og tidlig. Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2018 viser at andelen som har vært mye plaget med depressive symptomer dobler seg fra 8. trinn til Vg1.

Psykologtjenesten bør også styrkes på helsestasjoner for ungdom. For noen kan det være belastende å bare ha muligheten til å oppsøke psykolog gjennom skolen. Derfor er det viktig at helsestasjoner har et tilbud som kan avlaste skolepsykologene også. På samme måte som skolepsykologen bør dette tilbudet være basert på ungdoms premiss, og ha muligheten for drop-in i tillegg til å komme inn i et løp med flere oppfølgingstimer.

UBM mener at Oslo kommune må jobbe for å normalisere det å benytte en psykolog gjennom god og tidlig informasjon - i tillegg til et lavterskel tilbud. I dag gis det for lite informasjon om hva man kan bruke en psykolog til og hvilke regler som gjelder for taushetsplikten. For lite kunnskap om dette kan gjøre at enkelte ikke forteller noe til psykologen som de burde - fordi de er redde for konsekvenser og involvering av andre. I den forbindelse er det også viktig at foreldre og foresatte har mulighet til å få informasjon om hvordan de skal håndtere en eventuell situasjon hvor en ungdom har benyttet psykologtjenesten. UBM mener at man skulle kunne oppsøke psykologtjenester uten at foreldre/foresatte får vite det, på samme måte som ved en henvendelse til lege.

Kilder:

Ung i Oslo-undersøkelsen 2018

UBM mener:

- Det må være mulighet for å ha samme psykolog gjennom hele behandlingen, i tillegg til å kunne bytte hvis det er behov for det.
- At det må etableres drop-in-tilbud innen psykologtjenester på alle helsestasjoner for ungdom.
- At det informeres tydeligere om tilbudet i yngre aldre. Tillit, normalisering og forebygging mot fordommer må starte tidlig.
- At det informeres tydeligere om hvilke regler som gjelder for taushetsplikt.
- Skolehelsetjenesten skal kunne henvise psykolog dersom det er ønskelig for eleven.
- Psykologtjenester på privatskoler må også prioriteres, da privatskoleelever også har en mental helse og et behov for psykologtjenester på lik linje med andre elever.
- At helsesykepleiere får bedre opplæring i å snakke med, vurdere og henvise ungdommer med psykiske plager.
- Oslo kommune må gjøre det mere attraktivt å utdanne seg som psykolog.

Bedre fritidstilbud - et samfunn for alle

Bakgrunn for saken:

Unge i Oslo er avhengig av et godt fritidstilbud. Gode fritidstilbud sørger for aktivitet og inkludering - spesielt for ungdom som ikke er en del av organisert idrett. For mange unge i byen vår er gode fritidstilbud helt avgjørende for at hverdagen skal gå rundt.

Nesten hvert femte barn i Oslo vokser opp i fattigdom. Ser vi på enkelte bydeler så er tallene høyere. I Gamle Oslo for eksempel, vokser hvert tredje barn opp i fattigdom. Disse barna er helt avhengig av et godt fritidstilbud for å være sosiale og bli inkludert.

Sammenlignet med resten av landet, har Oslo kommune lavest antall fritidsklubber per innbygger. Dette kan ikke fortsette.

Oslo kommunes fritidstilbud for barn og unge trenger et løft gjennom øremerking av midler, bedre informasjon og bredere tilbud.

Kilder:

<https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/flere-barn-i-husholdninger-med-vedvarende-lavinntekt>

UBM mener:

- Oslo må ha billigere og mer mangfoldig fritidstilbud for barn og unge.
- Oslo må etablere flere fritidsklubber med bredere utvalg av aktiviteter.
- Ungdom trenger mer informasjon om hvilke fritidsklubber som finnes i Oslo.
- Det må arrangeres et mangfold av aktiviteter for unge, slik at ungdommer kan inkluderes og sosialiseres.
- Det må satses mer på kreative fritidsaktiviteter som dans og kunst.
- Oslo kommune må utvikle en nettside og mobilapplikasjon der barn og unge kan finne informasjon om ulike tilbud de kan benytte seg av.
- Gode tilbud for barn og unge trenger forutsigbarhet, og må sikres midler til å opprettholde tilbudet. Disse midlene må fordeles etter antall ungdommer i bydelene.
- En del av overføringen fra kommunen til bydelen må øremerkes, for å sikre at det går til å opprettholde barne- og ungdomstilbud.

- Kultur- og kunstprosjekter for barn og unge må satses på økonomisk.
- Det må etableres scener og arenaer der unge kan vise frem sin kunst.
- Det må tas initiativ til å inkludere alle kjønn i kunst- og kulturprosjekter.
- Fritidstilbudene og klubber må være godt tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse.
- Det må opprettes ikke-satsningslag i hver bydel.
- Det må etableres en ungdomsklubb i sentrum.
- Det må sikres at alle ungdommer i Oslo har tilgang på både lavterskeltilbud og dyrere tilbud innen sport og annen fritidsaktivitet. Dette for å begrense sosiale forskjeller.
- Det må lages nye føringer for fordeling av halltid, som sørger for at fordelingen er mer rettferdig, og ikke favoriserer toppidretten foran breddeidretten, eller gutter foran jenter.
- Det må opprettes ikke-satsningslag i alle sporter i hver bydel.
- Styrene i organisasjonene må sikre at fordeling av banetid blir fordelt kjønns- og aldersbalansert.
- Det må bygges flere flerbrukshaller i Oslo.
- Det må bygges flere svømmehaller sentralt i Oslo.

Moderne rasisme og diskriminering inn i læreplanen

Bakgrunn for saken:

Er det en ting sommerens debatter og demonstrasjoner har vist oss, er det at rasisme fortsatt er et stort problem i Norge, og ikke noe vi bare leser om i historiebøkene. Likevel er undervisningen elever får hovedsakelig basert på andre lands situasjon, og historiske hendelser i den antirasistiske kampen. Vi mener at den manglende undervisningen om rasisme i et moderne, norsk perspektiv fører til mangel på nødvendig kunnskap, og i siste ende til mer rasisme i befolkningen.

Kunnskap om rasisme og rasistiske strukturer er et viktig ledd i den antirasistiske kampen, og at kunnskap om rasisme er viktig for å bekjempe rasisme, både på individ- og systemnivå.

UBM mener at et konkret første steg vil være å styrke undervisningen om rasisme ved å inkludere innhold om rasisme og hatprat på nett og i sosiale medier, om sammenhengen mellom ytringsfrihet og rasisme, og om hvilke strukturer i samfunnet som underbygger rasisme i Norge og i verden. Vi mener også at elever bør lære å gjenkjenne hva som skaper rasisme, og hvordan man kan gjenkjenne rasistiske utsagn og handlinger.

UBM mener:

- Elever i Osloskolen må få en mer oppdatert undervisning om rasisme, med fokus på samtiden og systematisk, institusjonalisert, strukturell og ulike typer av rasisme, herunder undervisning om rasistiske fordommer og ignoranse mot personer med minoritetsbakgrunn, samer og andre grupper. Undervisningen skal være tilpasset alder, og bør starte allerede fra 1. trinn.
- Elever i norsk skole må ha lovfestet rett til å lære om rasisme i et norsk perspektiv. Undervisningen må dekke både normalisert, ignorant og andre former av rasisme.
- Alle 6. klassinger skal ha en lovpålagt uke der man fokuserer på å lære om hverdagsrasisme, systematisk rasisme og rasisme i Norge gjennom historien.
- Elever i Osloskolen må også lære mer om historisk og moderne diskriminering basert på andre faktorer, som seksuell legning og seksuell identitet, i tillegg til rasisme.
- Skolene skal invitere flere foredragsholdere og aktivister til å snakke om rasisme i dag.

Eksamensdagene er for knappe - vi vil ha mappe!

Bakgrunn for saken:

Dagens eksamensordning alene gir ikke et riktig bilde av kunnskapsnivået til elevene. Ordningen legger opp til at man skal prestere på begrenset tid innen en tilfeldig trukket dag, uten at tidligere prestasjoner blir vurdert. Dette er urettferdig for eleven og fører til at vurderingsgrunnlaget til eleven blir snevert.

UBM mener det er på tide å tenke nytt i skolepolitikken.

Eksamenskarakteren bør ikke stå som en egen selvstendig karakter på vitnemålet, men heller bakes inn i en karakter bestående av vurderinger gjennom mappevurdering og eksamen. Det er en mer rettferdig ordning der progresjon og resultater fra hele året blir gjeldende. Det vil også gi et mer riktig bilde av elevenes resultater.

UBM mener:

- At eksamen skal kunne byttes ut med en mappevurdering. I stedet for å levere eksamen, skal elevene levere en mappe sammensatt av flere vurderinger i faget som vurderes av en ekstern sensor på lik linje med en eksamen. Elever skal kunne selv velge om de vil ta i bruk mappevurdering eller den tradisjonelle eksamensformen.

Fra carport til kollektivtransport

Bakgrunn for saken:

Det skal være lett å ferdes rundt i Oslo. Mange opplever dessverre at bussen kommer for sent. Dårlige avganger i kollektivtilbudet og stive priser gjør at flere velger bil eller andre alternativer. I tillegg er busser, t-baner og trikker ofte fulle. Sånn kan vi ikke ha det.

Elevene i osloskolen er avhengige av busser, men disse er ofte fulle og har for få avganger. Dette gjelder særlig skolene utenfor sentrum. Derfor mener UBM at det må sikres at kollektivtransportene elevene i Oslo bruker for å komme seg til skolen går ofte nok til at man kommer seg frem i tide.

Månedskortet er billetten til en god hverdag for Oslos ungdom. Den bruker vi for å komme oss til skolen, trening, fritidsaktiviteter, treff med venner - rett og slett til å komme oss rundt i vår egen by. Men månedskortet er dyrt, og for mange er det en luksus de ikke kan ta seg råd til. Vi mener at prisen på månedskort for ungdom må senkes til et nivå som passer en ung osloborgers lommebok.

Kollektivtilbudet er i bunn og grunn en satsning på miljøet. De siste årene har vi sett at det er satt inn masse midler for å legge nye trikkeskinner og kjøpe nye, moderne trikker. I tillegg har mange busslinjer fått nye el-busser. UBM mener at dette er gode investeringer, og at i budsjettprioriteringene de neste årene bør el-bussene prioriteres enda mer.

For at kollektivtransporten skal være det foretrukne og effektive fremkomstmiddelet for Oslos befolkning, må det sikres bedre fremkommelighet gjennom å etablere flere traseer og sikre prioritering i lyskryss.

UBM mener:

- Det må innføres flere kollektivavganger - spesielt i helgene.
- Månedskortet må bli gratis for alle elever som går på videregående skole eller grunnskolen, og det må kuttes sterkt i prisene for alle månedskort.
- Kollektivtilbudet til skoler som ligger i utkanten av Oslo må styrkes
- Innkjøp av flere el-busser må prioriteres økonomisk.
- Sikre bussene bedre fremkommelighet gjennom flere traseer og prioritering i lyskryss.